

Lege og aktiviteter - Hvad – Dialogsange

Grammatikroldebien – Hverdagspoesi III

Oversigt over alle sangene

- **Hvordan går det-sangen**
Dialog- og biords-sangen.
- **Hvad hedder du-sangen**
Navnesangen. Med personlige stedord.
- **Hvad er det-sangen**
Entalssangen. Navneord og tillægsord. Talemåder.
- **Hvad lavede du i går-sangen**
Datidssangen. Udsagnsord og tillægsord.
- **Hvis er det-sangen**
Ejefald- og ejestedord-sangen med udsagnsord i s-passiv.
- **Hvad er klokken-sangen**
Sangen om tiden.
- **Hvor er min gule bog-sangen**
Forholdsords- og førnutidssangen. Navneord med stedord og tillægsord.
- **Hvad er der-sangen**
Flertalssangen. Navneord og tillægsord.
- **Hvor er min gule bog-sangen**
Forholdsords- og førnutidssangen. Navneord med stedord og tillægsord.
- **Hvad gør du-sangen**
(Nutidssangen. Udsagnsord.
- **Hvorfor-sangen**
Spørgesangen. Fra Troldestøv-cd.
- **Vil du være med-sangen**
Navnemåde og modalverbum-sangen. Fra Troldestøv-cd. En tudse i kængurutøj.

Til sangene har Carl Quist-Møller tegnet seks sjove troldebier med åben mund, som man kan printe ud fra hverdagspoesi.dk og klistre på papbeholdere til ordklassesortering.

Som med de andre to andre børnealbums, Forlaget Hverdagspoesi har udgivet, bruger vi musikken, tegningerne og teksterne til at kommunikere et pædagogisk indhold.

Vi har fået lov til at bruge Karlstadmodellens farver til de forskellige ordklasser (Irene Johansson: *Utbygget Grammatik*, Hatten Förlag, 2006). Man kan lave sine egne ord på

farvet karton, bruge billedkort eller bruge ordklassekort til sætningsdannelse fra Karlstadmodellen, se bl.a. Hattenforlag.se og matcen.dk

Tusind tak til Irene Johansson for tilladelse til at benytte Karlstadmodellens farver og tusind tak til Ellen Bjerre Jensen, Mette Sørensen, talepædagoger og vejledere i Karlstadmodellen, og til Lisa Aalbæk, forælder og vejleder i Karlstadmodellen, for inspiration og fine materialer fra matcen.dk og i FB-gruppen *Karlstadmodellen i hverdagen*.

Tegningerne vil også blive brugt i stort plakatformat som scenekulisser.

Giv Troldebien mad!

Troldebifar, der sluger udsagnsord (lyseblå)

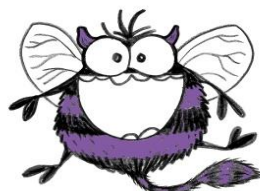
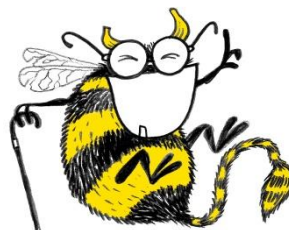
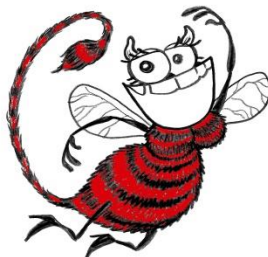
Troldebimor, der sluger navneord (rød)

Troldeolde, der sluger stedord (gul)

Mellembi, der sluger biord (mørkeblå)

Lillebi, der sluger tillægsord (orange)

Minibi, der sluger forholdsord (lilla)

Hvordan går det-sangen

(Dialogsangen)

Grammatik

Introducerer dialog: "Hvordan går det?" og svar: "Det går godt, tak", og biords placering i hovedsætninger og i spørgsmål (inversion)"ikke", "heller ikke", "slet ikke" Jeg er... /Jeg er ikke, Er du mon...? Navneord: madvarer og navne på en sjov måde og med bogstavrim og enderim.

Lege & aktiviteter

- Øv dialogen: Hvordan går det? Det går godt, Tak. Hvad med dig? Det går også godt, tak, mens man går rundt i gruppen af børn og giver hånd til hinanden. Godt at gøre den første dag, man mødes sammen med Hvad hedder du- sangen. Man kan synge eller sige dialogen.
- Børn, der skal skrive hele sætninger, kan få lange diktater fra sangen og kan understrege ordklasserne ved at farvelægge ord i teksten eller klippe dem ud og sortere dem i Troldebiernes munde eller nøjes med at farvelægge ordene og evt. sortere i kasser, hvis det med Troldebierne bliver for barnligt.
- Giv nogle af rimene til børnene på små papirlapper og lad eleven markere bogstavrimene og enderimene.
- Lav huskespil med billedkort med de madvarer og slik, som optræder i sangen: citron, melon, æble, jordbær, hindbær, banan, chokolade, slik, tyggegummi, chokolade, is, risengrød, rugbrød, spinat, gulerod, sennep, ketchup, chili, kaffe, te, and, margarine, kaffe, spegepølse, leverpostej.
- Lad dem inddele i kategorier. Grønsager, krydderi og kolonialvarer, frugt, pålæg, brød og grød, slik. Se på andre billedkort fra de samme kategorier.
- Lav evt. mærkater med Ja og Nej og lad børnene afmærke ting de godt kan lide/ikke kan lide (på konkreter, som ordkort eller billedkort), bagefter kan man tælle op, hvor mange, der kunne lide de forskellige ting. Her kan man øve udtrykket Nogen/Nogle/Mange. Hvor mange kunne lide... Var der nogen, der kunne lide... Er der nogen, der kan lide...eller lav en "Kan godt lide/kan ikke lide-madras", som børnene kan løbe hen til og hoppe i, når de vender et billedkort med madvarer og slik. Skriv Ja på "Kan godt lide"-madrassen og Nej på den anden.
- Lav tegninger af sjove ordsammensætninger: Fx pigeansigt (Mette) + tegning af melon=tegning af melon med pigeansigt (Mette Melon) og på samme måde kan ord inddeles i stavelser og ned på bogstavniveau. Fx T-E=Te, Tri-Ne=Trine, Trine Te. De mindste børn kan nøjes med at lave tegningerne, der sættes sammen.

- Børn, der kan skrive lette ord kan få diktat med lydrette ord som fx Te, du, Leif, Kaj, Fe, Kira, Maj, Melon.
- Tal om at navne skal med stort og om hvordan man sammensætter to ord.
- Find pigenavne og drengenavne i sangen og tæl hvor mange kvinder (fru, frøken og pigenavne) der er og hvor mange drenge/mænd (hr. og drengenavne), evt. kun i et enkelt vers.

Hvad hedder du-sangen

(Navnesangen – med navneord, navne og personlige stedord).

Grammatik

Introducerer: "Hvad hedder..."/"Hvem er..." "Det er...", navne, familie, personlige stedord og ejestedord og navneord ubestemt ental, nutidsudsagnsord "hedder", "har", "er" "spørger". Konjunktionen "og" samt biord "også" i hovedsætning.

Strukturer: Hej, jeg hedder..., hvad hedder du? Det er min mor... hun hedder..., hans ven, hendes mor, vores ven, han/hun/den har også et navn..., lette navneord på én stavelse og

En og **Et**: en ko, en blomst, et ur, osv.).

- Personer fx
Ven, veninde, bror, søster, mor, far, kusine, fætter, onkel, tante, mormor/morfar, farmor/farfar, et postbud, en bager, en brandmand, en lærer, en prins osv.
- Navne fx
Peter, Lise, José, Hussein, Per, Amin, Sylvie, Pierre, Fatima, Luxman, Jasmin, osv.
navne fra alle slags lande. I klasseværelset spørger man hinanden, hvis der er mange børn.
- Ting, dyr og naturfænomener:
Sol, kat, fe, tog, træ, regn, blæst, skib, får, båd, trolde, bus, bil, fly, and, fugl, ...
(ord med en stavelse, som er lette at lave tegn til tale-tegn for). Denne sang er let at forstå for børn, der ikke kan tale, hvis man bruger tegn til tale.

Lege og aktiviteter

- Sorter i ordklasser i Carl Quist-Møllers tegninger i Troldebiernes munde eller i egne beholdere eller understreg ord med den rigtige farve i teksten: Røde navneord (sol, kat, skib osv.), navne (Lars, Lone, Peter osv.), gule personlige stedord og ejestedord (du, jeg, han, min, mit, hendes, vores... osv.), gule spørgende stedord (hvad, hvem), mørkeblå biord (også, måske), lyseblå udsagnsord (kender, spørger

- osv.). Man kan også nøjes med navneord og stedord til denne sang og vente med udsagnsord til nutids- og datidssangene. Byg fx langsomt op med navneord først.
- Brug billedkort af tingene til fastelavn eller konkrete, fx et billede af en bil og/eller en plastikbil, og lav huskespil for at indlære de nye ord.
 - Lad børnene spørge/synge til hinanden, hvad de hedder og have tøjdyr med til de mindste børn, som de kan spørge, hvad hedder.
 - Lad børnene sige/synge: Jeg hedder... Det er mit navn... jeg er en... til fastelavn, hvor barnet imiterer et dyr, et transportmiddel eller andet som *Gæt og grimasser* og de andre skal gætte, hvad de er og synge det, når det kommer i sangen.
 - Lad børnene lave et familietræ og skriv også navne på. Lad børnene repetere: Min mor hedder Lise. Min far hedder... osv.
 - Lad børnene tegne de nye navneord.
 - Lad børnene inddele i kategorier: dyr, legetøj, transport, eventyr, naturfænomener. Suppler med nye ord fra billedbog og billedkort i samme kategorier.
 - Lad børnene, der kan skrive lave diktat med de lydrette ord: sol, fe, kat, ur, ko, skib, får, bus, bil, træ, fly.
 - Brug evt. appen *Søde ord*, hvor man på en sjov måde kan stave lydrette ord.
 - Børn, der skal skrive hele sætninger kan få diktater fra sangen og kan understrege ordklasserne ved at farvelægge ord i teksten eller klippe dem ud og sortere dem i Troldebiernes munde eller blot farvelægge og/eller sortere, hvis det med Troldebiernes bliver for barnligt.
 - Lav også *Gæt og grimasser*-leg. Hvad er jeg til fastelavn.
 - Syng evt. også: Kan du gætte hvem jeg er.
 - Lav spørgsmål til legen: Hvem er jeg. (Ligesom legen 20 spørgsmål til professoren) Er jeg kvinde? Er jeg dansker? Er jeg kendt? Er jeg skuespiller? Er jeg sanger? Osv. Eller omvendt: Hvem er du? Er du en mand? Er du i USA? Man må svare med Ja/Nej.
 - Lav et tegne- eller skrivediktat med ordene fra sangen: en tiger, en bil, et fly.

Hvad er det-sangen

(Entalssangen. Navneord og tillægsord. Talemåder).

Grammatik

Navneord i ubestemt form med **En/Et** – Det er en bog - og i bestemt form med sjove personificeringer og tillægsord: Bogen grubler og er meget klog og med artikel før: Den hvide bog er højt på strå. Man kan øve talemåder og faste udtryk, bl.a.: "højt på strå", "let på tå".

Man kan øve tillægsordenes bøjninger: En hvid bog. En stor bog. Et grønt træ. Et stort træ. Den hvide bog. Den store bog. Det grønne træ osv. Og undtagelsen: Lille.

Lege og aktiviteter

- Sorter i ordklasser i Carl Quist-Møllers tegninger i Troldebiernes munde eller i egne beholdere eller understreg ord med den rigtige farve i teksten: røde navneord og orange tillægsord.
- Tegnediktat: eller diktat med navneord og tillægsord.
- Tegne-gætteleg: En person begynder at tegne en ting. Man kan først se en lille detalje og de andre prøver at gætte det inden tegningen er helt færdigt. Den, der gætter det, kan tegne noget nyt eller det kan gå på tur.
- Tegn en talemåde og udtryk: At være højt på strå, at være let på tå, at være "kun til pynt", at lege tag fat, at lave stort. Find andre talemåder.
- *Gæt og grimasser*: Mim en talemåde, som de andre skal gætte.
- Føle/sanseleg: Hav en stor sæk eller stofpose, hvor man lægger en masse forskellige ting i med forskelligt materiale. Man skriver en liste med ord, der betegner tingene i posen på tavlen. Børnene skiftes til at føle, mærke og beskrive tingen uden at kigge ned i posen, de gætter på, hvad tingen er og streger ordet over på tavlen, når det er gættet.

Hvad lavede du i går-sangen

(Datidssangen. Udsagnsord og tillægsord).

Grammatik

Introducer en masse udsagnsord i datid efter bøjningerne – ede-endelse (fx dansede, hoppede, fløjtede), -te-endelse (spiste, kørte, rejste) og uregelmæssige udsagnsord (sang, drak, gik) osv.

Lege og aktiviteter

- Lav en æske med tidsadverbier i datid. Hver person trækker et tidsadverbium og fortæller om en episode, de kan huske. Fx hvis man trækker Sidste år. Sidste år boede jeg i USA. Jeg boede i en lejlighed i New York. Jeg gik i skole i
- Læreren fortæller en lille historie i datid, som man laver enten skrivediktat eller tegnediktat med.
- Lav en æske med verber i datid. Både til at sortere i ordklasser i Troldebisæsker eller blot i farver med lyseblå udsagnsord. Lad børnene trække 5 verber hver, som

de skal lave en lille historie ud af. Eller/og farvelæg verberne i datid i sangteksten. Øv forskellen på -ede, -te og uregelmæssige verber, fx lavede, varmede, fløjtede, talte, fortalte, rejste, spiste, lyste, følte, var, så, gik, tog, drak, sang, fløj, forsvandt, gjorde, løb, blev.

- Gætteleg (ligesom 20 spørgsmål til professoren): Ud fra stederne i versene i sangen (som man kan skrive på tavlen) kan de andre gætte, hvad man lavede og hvor man var i datid. Var der mange mennesker? Var der mange butikker og restauranter. Var det i Danmark? Var det i udlandet? Gik du ture? Spiste du lækker mad? Drak du sodavand? Fløj du dertil? Var det i Europa? Var du i en storby? Var du i Paris? Osv. med de andre steder og aktiviteter i sangen (Tivoli, København, i toget, løb en aftenur, tog til et fremmed land, gik en tur og andre steder og aktiviteter i finder på).

Hvis er det-sangen

(Ejefald- og ejestedord-sangen med udsagnsord i s-passiv).

Grammatik

Ejefald og ejestedord i ental og flertal og i intetkøn og fælleskøn: Min, mit, mine, din, dit, dine, hans, hendes, vores, jeres, deres, Peters, Lars'. Spørgeord: Hvis og repetition af navneord og tillægsord. Introduktion til s-passiv og evt. blive-passiv samt bydemåde (Kom!) og TROR/SYNES.

Lege og aktiviteter

- Sorter i ordklasser i Carl Quist-Møllers tegninger i Troldebiernes munde eller i egne beholdere eller understreg ord med den rigtige farve i teksten: Røde navneord og orange tillægsord, gule stedord og lyseblå udsagnsord.
- Gæt en person, der ejer forskellige ting. Hvis er det? Mary Poppins: én person siger. Hun har en paraply. Hun har en lang kjole på. Hun har støvletter. Hun har en lille hat og en stor taske. Superman: Han har en blå dragt på. Han har røde underbukser og røde støvler på. Han har sort hår. Han har nogle gange briller på. Han har kraftige kæber. Sherlock Holmes: Han har hat på. Han har pibe. Han har et forstørrelsesglas. Man kan starte med de små ting, der er svære at gætte og gøre det lettere og lettere. Den der gætter det, kan fortsætte med at finde på en ny figur.
- Gæt hvis ting det er i klassen. I lægger jeres ting på bordet og skiftes til at spørge. Er det Peters jakke? Er det Lises jakke? Er det din jakke osv. Hvis jakke er det? Øv de forskellige ejestedord min, mit, mine, din, dit, dine, vores, jeres, deres, hans,

hendes og også sin, sit, sine. Han holder sin bog i sin højre hånd. De har deres bøger i deres tasker. Hun har sine bøger i sin taske osv.

- Gæt ud fra teksten i sangen, hvad tingen, der tilhører en person, er: de kan males og trilles – hvad er det? Det er æg. Og gæt hvis det er med rimet. De kan trilles – hvis er det: Det er Milles. Den skal steges og brunes – hvad er det? Det er en bøf. Den skal brunes – hvis er det: Det er Runes. Den kan (køres) og startes (og køres). Det er en bil. Den kan startes – Hvis er det: Det er Lars´. De kan bindes og flettes – hvad er det: Blomster. De kan flettes – hvis er det: Det er Annettes. Leg med andre beskrivelser på samme på.
- Til højere niveau: Lær om forskellen mellem blive-passiv og s-passiv og øv det mundtligt og skriftligt eller med grammatiske øvelser.

Hvad er klokken-sangen

(Sangen om tiden).

Grammatik

Lær først børnene tallene 1-100 eller repetér dem. Lær børnene klokken på dansk. Lær klokken med inversion. Lær evt. både digitalt tid analog tid. Lær tidsudtryk som: Om formiddagen, middag, om eftermiddagen, om aftenen, om natten, om morgenen og andre tidsudtryk. Lær evt. samtidig: år, måned, dag, time, kvarter, minut, sekund og andre tidsudtryk som På mandag, i weekenden, i forgårs, i morgen osv. Sammenlign med fx Datidssangen og nutidssangen med tidsudtrykkene derfra. Lær evt. også årstiderne (Matcen.dk har nogle fantastisk fine tegninger med årstiderne, som man kan købe laminerede).

Lege og aktiviteter

- Lav eller køb et stort ur med visere, man kan flytte på. Lad et barn stille viserne, mens man synger. Prøv bagefter at bede hinanden om at stille viserne og spørg fx: Hvad sker der klokken tre? Man kan svare med et sjovt rim: Så skal lillebror have ny ble. Eller man kan svare med at fortælle en lille historie. Man kan både gøre det i fremtid og datid.
- Man kan fortælle en historie med klokkeslæt. Kl. 8.15 står jeg op. Kl. 8.30 spiser jeg morgenmad osv. Tid med inversion eller uden inversion. Jeg står op kl.8.15. Kl.8.15 står jeg op.
- Øv både digitaltid og analog tid, hvis børnene forstår det.
- Øv tidsudtryk mange gange: fx kl. tre om eftermiddagen drikker vi te. Kl. syv om aftenen spiser vi aftensmad.

- Syng evt. også tal-sangen: Der var en, der var to, der var tre og fire, fem og seks... find evt. på You Tube.

Hvor er min gule bog-sangen

(Forholdsords- og førnutidssangen. Navneord med stedord og tillægsord).

Grammatik

Strukturer: Man får øvet førnutid, stedord i kort og lang version oppe/op, nede/ned, hjem/hjemme, tillægsord med stedord eller artikel før den grønne taske, min grønne taske og bestemt form navneord: sofaen og forholdsord: Bogen står i reolen, tasken ligger på bordet, pennen ligger i tasken, koppen står ved siden af tallerken. Man kan også øve kropsdele, der nævnes flere i sangen: mave, pande, mund (smil, gab), næse(tip), lilletå, kind. Suppler med flere.

Lege og aktiviteter

- Sorter i ordklasser i Carl Quist-Møllers tegninger i Troldebiernes munde eller i egne beholdere eller understreg ord med den rigtige farve i teksten: Røde navneord, gule stedord og orange tillægsord samt lilla forholdsord og lyseblå udsagnsord.
- Gætteleg: Hvor er...? (Ligesom legen 20 spørgsmål til professoren). Alle vælger tre ting, de har lagt et sted. De skriver tingen på tavlen. En grøn taske, en rød jakke, en blå bog og hver person tænker på et sted, de har lagt den uden at afsløre hvor. De andre spørger dig i førnutid: Hvor har du lagt din grønne taske? Har du lagt den indenfor? Har du lagt den hjemme? Har du lagt den et sted, hvor der er bøger? Har du lagt den et sted, hvor der er mennesker? Har du lagt den ovenpå noget? Personen med tingen svarer med JA og NEJ. Til sidst gættes tingens placering. Ja, min grønne taske har jeg lagt inde i stuen på sofaen derhjemme.
- Leg tampen brænder med en ting, der gemmes.
- Understreg steder i sangen, hvor der nævnes kropsdele. Spørg hinanden, hvad er det og peg på en kropsdel. Svar i ental og flertal. Det er min kind. Det er mine kinder. Syng evt. også sangen om kroppen: Hoved, skulder, knæ og tå... find evt. på YouTube.

Hvad gør du-sangen

(Nutidssangen. Udsagnsord).

Grammatik

Øv en masse udsagnsord i nutid. Introducer nutidsendelse -r (har, gør, står, får), -er-endelse (løber, hopper, skriver, danser) og deponente og reciprokke udsagnsord, hvis det ikke bliver for svært: synes, mindes, lykkes, mødes, skændes, slås, ses, enes.

- Sorter i ordklasser i Carl Quist-Møllers tegninger i Troldebiernes munde eller i egne beholdere eller understreg ord med den rigtige farve i teksten: lyseblå udsagnsord. I de store Troldebier kan man lade forskellige udsagnsord på ordkort (som billede, TTT eller skrevet) komme ud af munden og barnet skal derefter lave aktiviteten. Hvis der står HOPPER, hopper barnet. Hvis der står DANSER, kan barnet danse en lille dans, osv. Man kan også lege at man først laver en aktivitet, fx LØBER, og bagefter puste man aktiviteten (udsagnsordet) ind i munden på den lyseblå Troldebi, så han sluger aktiviteterne.
- Leg *Gæt og Grimasser*. En person går ud på gulvet og laver en aktivitet. Først lette: Hvad gør jeg? Du hopper. Hvad gør jeg? Du flyver. Hvad gør jeg? Du løber osv. Derefter sværere: Hvad gør jeg? Du skriver et brev. Du vander blomster. Du luger ukrudt. Du spiller computerspil. Du fodrer kaninerne. Du går tur med hunden osv. Man skiftes til at være den, der finder på en aktivitet og de andre spørger.
- Lav tegnediktat med nutidsverber/handlinger eller diktat, hvor man skal skrive og evt. øve på bydemåde, navnemåde og sammenlign med Vil du være med-sangen, som har navnemåde og imperativ og modalverber.

Hvad er der-sangen

(Flertalssangen. Navneord og tillægsord).

Grammatik

Navneord i pluralis i bestemt og ubestemt form med tillægsord. Forskellen på TROR/SYNES.

Lege og aktiviteter

- Sorter i ordklasser i Carl Quist-Møllers tegninger i Troldebiernes munde eller i egne beholdere eller understreg ord med den rigtige farve i teksten: Røde navneord og orange tillægsord. I de store Troldebier kan man lade barnet komme lidt større konkrete i og omvendt kan man trække ting eller ordkort op ad den røde Troldebis mund.
- Føle/sanseleg med navneord i flertal, hvor man også kan øve udsagnsordene TROR/SYNES: Man har en stor følepose og skal føle/gætte sig frem til, hvad der er i posen. Man lægger flere ting af det samme, fx fire biler, to dukker, fem kuglepenne, tre små bøger. Den, der mærker i posen skal nu gætte. Jeg tror, der er fem kuglepenne. Jeg tror, der er fire biler. Til sidst lægges alle tingene på bordet og man kan skiftes til at sige: Der er fem grønne kuglepenne på bordet. Der er fire røde biler på bordet. Eller: Der er fire biler på bordet. Bilerne er røde. Der er tre bøger på bordet. Bøgerne er små og hvide. Jeg synes, at de røde biler er flotte. Jeg synes, at de tre bøger ser spændende ud... osv.

Vil du være med-sangen

(Navnemåde og modalverbum-sangen. Fra Troldestøv-cd. En tudse i kængurutøj).

Grammatik

Modalverber: kunne, ville, skulle, måtte + navnemåde, fx: Kan du hoppe? Vil du danse? Skal vi løbe? Introducer også forskel på navnemåde med modalverbum og navnemåde med AT. Jeg kan løbe stærkt. Det er let at løbe stærkt. Jeg vil danse meget. Det er sjovt at danse meget. Jeg vil tale dansk. Det er svært at tale dansk.

Bydemåde: Kom! Lad os... Skynd dig! Løb! Introducer andre udsagnsords bydemåder.

Sammensatte ord: humlebi, sommerfugl, kanariegul, kængurutøj, gummiedderkop, racertusindben. Lær om reglerne på dansk – e-, s-, [] ved sammensatte ord eller bindestreg, hvis de er lange og svære.

Lege og aktiviteter

- Danseleg: Man står i en rundkreds og man skiftes til at danse inde i midten mens man vælger en aktivitet: Jeg kan danse, jeg kan svinge med min nummer... Jeg kan løbe som en racertusindben, Jeg kan hoppe som en tudse i kængurutøj... Jeg vil flyve, jeg vil hoppe, jeg vil danse, jeg vil løbe... så byder man en ny person op, som går ind i midten og danser. Lav evt. flere aktiviteter og rim end dem, der er i sangen:

- Øv modalverber med at spørge: Kan du løbe? Vil du danse? Skal vi spille bold? Brug også formen Lad os danse flyve, lad os løbe osv. Og man gør aktiviteterne sammen eller hver i sær som mimeleg. Man kan også fortælle en historie i fremtid. I morgen skal jeg lege med Lise. I weekenden skal jeg til Sverige. I aften skal vi lave lejrbål. Kl. 19 skal vi spise. Man kan også øve Hvad kan du-leg og alle fortælle om ting, de er gode til. Jeg kan spille fodbold og løbe virkelig hurtigt. Jeg kan tale 3 sprog. Jeg kan tegne dyr. Jeg kan fortælle historier.
- Lav tegnediktat med handlinger (danse, løbe, hoppe) eller diktat, hvor man skal skrive og evt. øve på bydemåde, navnemåde og sammenlign med Hvad gør du-sangen, som har nutidsverber.
- Øv sammensatte ord. Sæt streger imellem racer-tusind-ben, gummi-edderkop, kænguru-tøj. Lav selv nye sjove sammensatte ord. Inddel evt. også i alle stavelser: kæn-gu-ru-tøj og lav tegne og skrivediktater.
- Klip versene fra sangen ud og lad børnene trække et, som de skal mime og de andre gætte, hvor de var henne: I toget, i Paris, i Tivoli, i København, ude at gå tur om aftenen osv. sangen skal man have øvet før, så man kender stederne.
- Prøv også at lade børnene finde på nye steder at beskrive gennem mimeleg med udsagnsord fx på stranden, i haven, på legepladsen, i deres hjemland eller som gætteleg med spørgsmål til: Hvor var du? Lå du ned? Svedte du? Var du udenfor? Svømmede du? Drak du sodavand og spiste is? Du var på stranden. Man svarer med Ja/Nej.

Hvorfor-sangen

(Spørgesangen. Fra Troldestøv-cd).

Grammatik

Ordstilling/inversion i en masse spørgesætninger også med biord. Hvorfor regner det? Hvorfor mon det regner? Hvorfor lærer vi dansk? Hvorfor kommer du ikke i morgen? Hvorfor skal jeg lære dansk? Hvorfor vil du ikke være med? Kommer du i morgen? Skal vi øve det i morgen?

Lege og aktiviteter

- Lav små to-mandsgrupper, hvor børnene skiftes til spørge og svare, så de får øvet inversion og ordstilling i hovedsætninger og bisætninger. Hvorfor flyttede i til USA? Vi flyttede til USA, fordi mine forældre fik job der. Hvorfor er du på sommerskolen? Jeg er på sommerskolen, fordi jeg gerne vil øve mit danske sprog.

- Læg sætningerne med de rigtige farver i ordklasser fra Karlstadmodellen og øv ordstilling og sætningsstruktur. Helt enkle: Kommer du? (Lyseblå gul) osv. Ja, jeg kommer. Spiser du? Ja, jeg spiser. Hvorfor spiser du? Jeg spiser, fordi jeg er sulten. Derefter går man over til mere og mere komplicerede sætninger med fordi og bisætninger, hvis barnet kan det.
- Hør også to andre spørge-sange på You Tube: Spørge Jørgen og hr. Skægs spørgesang.